

1
2
3
4
5

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

ZASADY STOSOWANIA SYMBOLI AKREDYTACJI PCA

32
33

*Projekt P4 Wydania 13
Warszawa, 5.11.2018 r.*

34 **Spis treści**

35		
36	1.	Wprowadzenie3
37	2.	Postanowienia ogólne4
38	3.	Forma, wygląd, umiejscowienie symboli akredytacji6
39	4.	Stosowanie symboli akredytacji PCA w mediach informacyjnych8
40	5.	Nadużycia10
41	6.	Tekstowe powoływanie się na akredytację PCA10
42	7.	Powoływanie się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień11
43	8.	Postanowienia końcowe11
44	9.	Dokumenty związane11
45	10.	Załączniki12

46

47

48

49

50

51

52

53

54 1. Wprowadzenie

55 W niniejszym dokumencie Polskie Centrum Akredytacji (PCA) określiło warunki, na jakich
56 akredytowane **jednostki oceniające zgodność (CAB – jednostka, CABs - jednostki)** powinny
57 powoływać się:

- 58 – na akredytację PCA poprzez stosowanie symboli akredytacji PCA lub powołania tekstowe
59 oraz
- 60 – na status PCA jako (EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA).

61 Symbole akredytacji są wydawane przez PCA w celu posługiwania się nimi przez akredytowane
62 CABs dla wykazania statusu posiadanej akredytacji.

63 Symbol akredytacji PCA informuje, że kompetencje akredytowanej CAB zostały potwierdzone
64 przez PCA, **dlatego akredytowane CABs powinny obowiązkowo zamieszczać symbole**
65 **akredytacji (lub tekstowe powołania się na akredytację) na dokumentach zawierających wyniki**
66 **działań w obszarze oceny zgodności¹.**

67 Brak symbolu akredytacji (lub tekstowego powołania się na akredytację) na **dokumencie**
68 **zawierającym wyniki działań w obszarze oceny zgodności** nie daje podstaw do stwierdzenia,
69 że zostały one uzyskane przy spełnieniu wymagań akredytacyjnych, a akredytowana CAB nie
70 może korzystać z praw wynikających z posiadania akredytacji oraz jeśli dotyczy
71 z wielostronnych porozumień, których PCA jest sygnatariuszem.

72 Ponadto tylko **dokumenty zawierające wyniki działań w obszarze oceny zgodności**, opatrzone
73 **właściwym** symbolem akredytacji i powołaniem się na status PCA jako sygnatariusza
74 wielostronnych porozumień EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA, **dają podstawę do uznawania**
75 **wyników na zasadach określonych w tych porozumieniach.**

76 Jeśli klient CAB wymaga, aby działania na jego rzecz zostały zrealizowane przez
77 akredytowaną CAB, domyślnie oznacza to, że oczekuje otrzymania dokumentu zawierającego
78 wyniki działań w obszarze oceny zgodności opatrzonego symbolem akredytacji (lub
79 powołaniem tekstowym). Podobnie, jeżeli organ regulacyjny lub inny podmiot będący
80 użytkownikiem wyników działań w obszarze oceny zgodności wymaga (np. na podstawie
81 przepisu prawa), aby ocena zgodności była przeprowadzana przez akredytowaną CAB,
82 wówczas przyjmuje się, że dokumenty zawierające wyniki działań w obszarze oceny
83 zgodności powinny zawierać symbol akredytacji (lub powołanie tekstowe).

84 PCA dopuszcza odstępianie od obowiązku stosowania symbolu akredytacji (lub powołania
85 tekstowego) w uzasadnionych sytuacjach, gdy klient CAB przedstawił takie oczekiwanie
86 i w transparentny sposób został zawiadomiony przy przyjęciu zlecenia, że uzyskane wyniki nie
87 będą uznawane za objęte akredytacją oraz (jeśli dotyczy) nie będą uznawane za objęte
88 porozumieniami MLA/MRA. W przypadku odstępiania od zastosowania symbolu akredytacji
89 (lub powołania tekstowego) przez jednostki certyfikujące wymagana jest zgoda PCA (patrz
90 załącznik B).

91 **Wszędzie, gdzie w niniejszym dokumencie użyto „powinien, należy”, wówczas postanowienia**
92 **te należy traktować jako obowiązkowe. Słów „zaleca się” użyto dla tych postanowień, które**
93 **pomimo że nie są obowiązkowe, zostały wskazane przez PCA jako uznane sposoby spełnienia**
94 **wymagań. CAB może w inny, równoważny sposób spełnić to wymaganie, jeżeli potrafi to**

¹ Za dokumenty zawierające wyniki działań w obszarze oceny zgodności uważa się: w przypadku laboratoriów badawczych i medycznych – sprawozdania z badań lub pobierania próbek; w przypadku laboratoriów wzorcujących – świadectwa wzorcowania lub świadectwa pomiaru; w przypadku jednostek inspekcyjnych – świadectwa lub sprawozdania z inspekcji, w przypadku organizatorów badań biegłości - sprawozdania zawierające wyniki programu badań biegłości, w przypadku producentów materiałów odniesienia – certyfikaty materiałów odniesienia lub karty informacyjne produktu; w przypadku jednostek certyfikujących wyroby – dokumenty certyfikacyjne tj. takie dokumenty, które potwierdzają zgodność z dokumentem normatywnym i programem certyfikacji, a także każdy inny dokument zawierający wyniki działań w obszarze oceny zgodności wydane przez jednostki certyfikujące wyroby np. dokumenty wydawane z poziomu jednostki notyfikowanej w obszarze dyrektyw/rozporządzeń, opinie w sprawie dopuszczenia wyrobów do stosowania w zakładach górniczych, w przypadku jednostek certyfikujących systemy zarządzania lub osoby – dokumenty certyfikacyjne; w przypadku weryfikatorów – oświadczenie weryfikatora lub inne dokumenty zawierające wyniki weryfikacji.

95 **wykazać przed PCA.**

96 **2. Postanowienia ogólne**

97 2.1. PCA jest właścicielem symboli akredytacji określonych w niniejszym dokumencie i ma
98 prawo do przekazywania ich akredytowanym jednostkom w celu ich stosowania.
99 Symbole akredytacji PCA posiadają świadectwa ochronne wydane przez Urząd
100 Patentowy, zgodnie z przepisami prawa własności przemysłowej.

101 2.2. PCA upoważnia akredytowane CABs do stosowania odpowiednich symboli akredytacji
102 PCA **wskazanych w Tabeli nr 1.**

103 2.3. Akredytowane CABs powinny stosować symbole akredytacji PCA na zasadach
104 określonych w niniejszym dokumencie oraz w odniesieniu do takiego zakresu
105 działalności, w jakim została udzielona im akredytacja:

- 106 – w dokumentach zawierających **wyniki działań w obszarze oceny zgodności**;
- 107 – **w środkach komunikacji** obejmujących: dokumenty i materiały **reklamowe**,
108 promocyjne lub informacyjne (np. broszury, publikacje, literatura techniczna,
109 sprawozdania z działalności, etykiety), strony internetowe, dokumenty handlowe
110 (np. oferty, rachunki, druki, pisma firmowe) **i inne.**

111 Uwaga: Dokumenty mogą być przedstawiane w dowolnej formie i na dowolnym
112 nośniku.

113 2.4. Akredytowane CABs powinny stosować na dokumentach zawierających wyniki **działań**
114 **w obszarze oceny zgodności** tylko właściwe symbole akredytacji PCA, do których
115 zostały uprawnione.

116

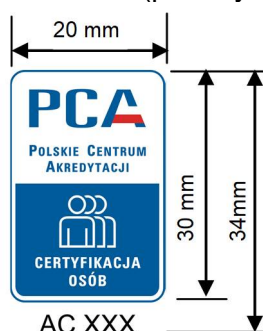
Tabela nr 1

Symbol akredytacji	CAB uprawnione do stosowania symbolu (po lewej)	Symbol akredytacji	CAB uprawnione do stosowania symbolu (po lewej)
 AB XXX	laboratoria badawcze akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17025	 AC XXX	jednostki certyfikujące osoby akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17024
 AM XXX	laboratoria medyczne akredytowane wg PN-EN ISO 15189	 AC XXX	jednostki certyfikujące wyroby akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17065

 AP XXX	laboratoria wzorcujące akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17025	 AX YYY	jednostki certyfikujące systemy zarządzania akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17021-1
 PT XXX	organizatorzy badań biegłości akredytowani wg PN-EN ISO/IEC 17043	 PL-V-YYYY	weryfikatorzy EMAS akredytowani wg PN-EN ISO/IEC 17021-1 i rozporządzenia (WE) nr 1221/2009
 AK XXX	jednostki inspekcyjne akredytowane wg PN-EN ISO/IEC 17020	 PL-VG-YYY	weryfikatorzy GHG akredytowani wg PN-EN ISO 14065
 RM XXX	producenci materiałów odniesienia akredytowani wg PN-EN ISO 17034		

- 117 2.5. Symbole akredytacji PCA powinny być stosowane **w połączeniu z nazwą**
 118 **akredytowanego podmiotu prawnego**, zgodną z nazwą podaną w dokumentach
 119 akredytacyjnych. **CAB mogą stosować również symbole akredytacji w powiązaniu**
 120 **z zarejestrowanymi znakami akredytowanej CAB.**
- 121 2.6. Symbole akredytacji PCA nie powinny być stosowane w sposób wprowadzający
 122 zainteresowane strony w błąd odnośnie zakresu posiadanej akredytacji, tzn. tego, kto
 123 oraz co jest akredytowane, w szczególności w odniesieniu do **pism firmowych**
 124 **dotyczących** składanych ofert, podejmowanych prac, wyników tych prac,
 125 wykorzystania podwykonawstwa i **zewnętrznych dostawców** oraz promocji swojej
 126 działalności lub usług.
- 127 2.7. **Symbole akredytacji nie powinny być stosowane w sposób sugerujący, że wyrób,**
 128 **proces, usługa, system zarządzania lub osoba są certyfikowane lub zatwierdzone**
 129 **przez PCA.**
- 130 2.8. Akredytowane CABs mogą stosować symbole akredytacji PCA na dokumentach
 131 zawierających wyniki **działań w obszarze oceny zgodności** również w przypadku
 132 przywołania w nich normy międzynarodowej lub europejskiej, identycznej z Polską

- 133 Normą podaną w zakresie akredytacji PCA (i odwrotnie).
- 134 2.9. Akredytowane CABs nie powinny zezwalać na stosowanie symboli akredytacji PCA
135 przez swoich klientów (z wyłączeniem p. 2.9), podwykonawców, zewnętrznych
136 dostawców i inne strony trzecie.
- 137 2.10. Akredytowane jednostki certyfikujące systemy zarządzania i wyroby mogą upoważnić
138 swoich klientów do stosowania symbolu akredytacji na zasadach podanych
139 w załączniku B.
- 140 2.11. Nie zezwala się na stosowanie symboli akredytacji przez CABs wnioskujące
141 o akredytację.
- 142 **3. Forma, wygląd, umiejscowienie symboli akredytacji**
- 143 3.1. Akredytowane CABs powinny stosować symbole akredytacji PCA w formie, rozmiarze
144 i kolorze, określonych w niniejszym dokumencie.
- 145 3.2. Akredytowane CABs powinny wszystkie kopie symboli akredytacji PCA opierać na
146 wzorcu przekazanym przez PCA w wersji elektronicznej. PCA udostępnia
147 akredytowanym CAB symbole akredytacji PCA w wersji bitmapy, a na życzenie
148 podmiotu, również w postaci wektorowej.
- 149 3.3. Numer akredytacji powinien być umieszczony centralnie względem symbolu
150 akredytacji PCA (patrz rysunek 1). Podstawowy rozmiar czcionki numeru akredytacji:
151 Arial 10 pkt.
- 152 3.4. Podstawowe wymiary symboli akredytacji PCA (bez numeru akredytacji) wynoszą:
153 szerokość S = 20 mm i wysokość H = 30 mm (patrz rysunek 1).

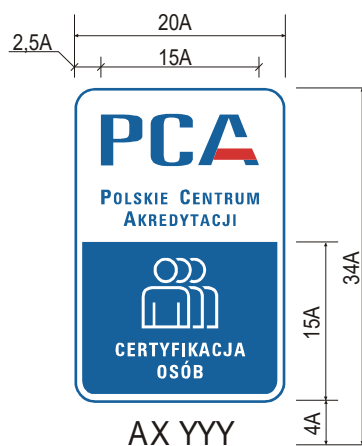

154

155

Rysunek 1. Podstawowe wymiary symbolu akredytacji PCA

- 156 3.5. Dopuszcza się skalowanie podstawowych wymiarów symboli akredytacji PCA pod
157 warunkiem, że:
- 158 – zachowana jest proporcja szerokości do wysokości, taka sama jak wymiarów
159 podstawowych, czyli 2:3;
 - 160 – nie ulega zniekształceniu forma graficzna symbolu akredytacji PCA;
 - 161 – zachowana jest czytelność liter;
 - 162 – zachowana jest proporcja pomiędzy wielkością znaków w numerze akredytacji a
163 wielkością symbolu akredytacji.

Rysunek 2. Proporcje wymiarów w symbolu akredytacji PCA²

164

165

166 3.6. W obszarze pola ochronnego (patrz rysunek 3) nie powinny być umieszczane
167 jakiegokolwiek elementy tekstowe i graficzne.

Rysunek 3. Pola ochronne symboli akredytacji PCA

168

169

170 3.7. Symbole akredytacji PCA posiadają barwy zdefiniowane poniżej:

171

■ PANTONE 1795 CV
 C = 0 R = 215
 M = 94 G = 42
 Y = 100 B = 41
 K = 0
 ORACAL: 31M
 RAL 3020

² A - oznacza jednostkę miary (dla wymiarów podstawowych symbolu A = 1 mm)

AB XXX

■ PANTONE 301 CV
 C = 100 R = 0
 M = 43 G = 91
 Y = 0 B = 154
 K = 18
 ORACAL: 51M
 RAL 5017

■ PANTONE
 Process Black CV
 C = 0 R = 0
 M = 0 G = 0
 Y = 0 B = 0
 K = 100
 ORACAL: 70M
 RAL 9011

□ PANTONE
 Trans. White CV
 C = 0 R = 255
 M = 0 G = 255
 Y = 0 B = 255
 K = 0
 ORACAL: 10M
 RAL 9003

172

173

Rysunek 4. Barwy symboli akredytacji PCA

174 3.8. Akredytowane CABs mogą stosować czarno-białe wersje symboli akredytacji PCA
 175 jedynie na dokumentach, które w całości (włączając wszelkie inne znaki i napisy) są
 176 czarno-białe (patrz rysunek 5). Dotyczy to również czarno-białych kopii dokumentów
 177 zawierających symbole akredytacji PCA.

178

179

180

181

182

183

184

AX YYY

AX YYY

Rysunek 5. Przykłady czarno-białych wersji symboli akredytacji PCA

185 3.9. Akredytowane CABs mogą stosować symbole akredytacji PCA w formie wytłoczeń.

186 3.10. Na **dokumentach zawierających wyniki działań w obszarze oceny zgodności** symbol
 187 akredytacji PCA powinien być umieszczany na stronie tytułowej.

188 4. Stosowanie symboli akredytacji PCA w **środkach komunikacji**

189 3.11. Symbole akredytacji PCA mogą być umieszczane **w środkach komunikacji**:

190 – tylko wraz z nazwą **lub zarejestrowanym znakiem akredytowanej CAB (patrz punkt**
 191 **2.5)**, którego dotyczy;

192 – w liczbie nie większej niż jeden symbol dla każdej z posiadanych akredytacji.

193 4.1. Akredytowane CABs mogą stosować symbol akredytacji **w środkach komunikacji**, jeśli
 194 przynajmniej **część informacji** odnosi się do ich akredytowanej działalności, pod

- 195 warunkiem spełnienia zasad określonych w niniejszym dokumencie.
- 196 4.2. Symbole akredytacji PCA nie powinny być stosowane w sposób sugerujący, że PCA
197 przyjmuje na siebie odpowiedzialność za **wyniki akredytowanych działań w obszarze**
198 **oceny zgodności, lub opinie wydane przez CAB w oparciu o te wyniki lub sugerujący,**
199 **że PCA akceptuje przedmioty, do których odnosi się ocena zgodności.** Akredytowane
200 CABs nie powinny umieszczać symbolu akredytacji PCA na materiałach reklamowych
201 w sposób sugerujący, że wyrób będący nośnikiem reklamy jest zaaprobowany przez
202 PCA.
- 203 4.3. Klienci akredytowanych jednostek certyfikujących wyroby i systemy zarządzania mogą
204 stosować symbole akredytacji PCA **w środkach komunikacji** stosownie do ich zakresu
205 certyfikacji, przy uwzględnieniu zasad opisanych w **Załączniku B**.
- 206 4.4. Termin „**środki komunikacji**” nie obejmuje ogłoszeń, zawiadomień, pisemnych
207 komunikatów naklejanych lub inaczej prezentowanych na wyrobach. Ograniczenie to
208 dotyczy również właściwych opakowań i materiałów promocyjnych dla tych wyrobów.
- 209 4.5. Jeżeli w skład organizacji będącej podmiotem prawnym wchodzi **kilka akredytowanych**
210 **CAB jednego rodzaju** np. laboratoriów, którym udzielono odrębnych akredytacji,
211 organizacja ta może **w środkach komunikacji** stosować jeden symbol akredytacji PCA
212 wraz z numerami wszystkich posiadanych akredytacji w tym obszarze (patrz rysunek
213 6).
- 214

AX YYY
AX YYY
AX YYY

Rysunek 6. Przykład stosowania symbolu w przypadku posiadania przez organizację kilku odrębnych akredytacji dla laboratoriów badawczych

- 215
- 216 4.6. Dokumenty handlowe (np. oferty, druki, pisma firmowe) opatrzone symbolem
217 akredytacji PCA, a dotyczące **działań w obszarze oceny zgodności** nie objętej
218 akredytacją, powinny zawierać oświadczenie wskazujące wyraźnie, że: „niniejsze
219 działania nie są objęte akredytacją”. W przypadku, gdy dokumenty handlowe dotyczą
220 działań, z których tylko część jest akredytowana, należy w sposób jasny
221 i jednoznaczny wskazać te, które nie są akredytowane.
- 222 4.7. Symbole akredytacji PCA nie powinny być stosowane na pismach firmowych lub
223 jakichkolwiek załącznikach, które są przesyłane wraz z dokumentami zawierającym
224 nieakredytowane wyniki działań w obszarze oceny zgodności (z wyłączeniem
225 przypadków częściowego zamieszczania nieakredytowanych wyników, zgodnie z
226 załącznikami do niniejszego dokumentu).
- 227 4.8. **Akredytowane CAB nie mogą stosować symbolu akredytacji w materiałach**
228 **informacyjnych np. publikacjach, gdy ich treść nie została opracowana na podstawie**
229 **wyników akredytowanej działalności.**
- 230 4.9. Jeżeli akredytowana CAB składa się z kilku **lokalizacji**, z których chociażby jedna nie
231 jest akredytowana, symbol akredytacji PCA mogą stosować tylko te **lokalizacje**, które
232 są objęte akredytacją.

233 5. Nadużycia

234 5.1. Stosowanie symboli akredytacji PCA jest ograniczone do zasad określonych
235 w niniejszym dokumencie. We wszystkich innych przypadkach należy zwrócić się do
236 PCA na piśmie, w celu uzyskania zgody na zastosowanie symbolu akredytacji PCA.

237 5.2. Akredytowana CAB, **której** akredytacja uległa zawieszeniu w całości lub części zakresu
238 akredytacji, **powinna** w okresie trwania zawieszenia natychmiast zaprzestać
239 stosowania symbolu akredytacji PCA (**lub powołania tekstowego**) oraz powoływania
240 się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, ILAC MRA,
241 IAF MLA w **dokumentach zawierających wyniki działań w obszarze oceny zgodności**
242 **oraz środkach komunikacji** w związku z działaniami, dla których akredytacja została
243 zawieszona.

244 5.3. Jeśli akredytacja została cofnięta lub utraciła ważność, CAB jest **zobowiązana** do
245 natychmiastowego zaprzestania **jakiegokolwiek powoływania się na akredytację** (w
246 tym stosowania symbolu akredytacji) oraz powoływania się na status PCA jako
247 sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, ILAC MRA, IAF MLA. Jeśli
248 akredytacja została ograniczona w części zakresu, powyższe ustalenia odnoszą się do
249 tej części akredytowanej działalności, która została ograniczona.

250 5.4. Akredytowana CAB jest zobowiązana do natychmiastowego zaprzestania stosowania
251 symbolu akredytacji PCA w przypadku, gdy PCA uznało jego stosowanie za
252 niedopuszczalne.

253 5.5. W przypadku nadużycia stosowania symbolu akredytacji PCA, **logo** lub nazwy
254 Polskiego Centrum Akredytacji, fałszywego bądź wprowadzającego w błąd powołania
255 się na udzieloną akredytację przez akredytowaną CAB lub klienta akredytowanej CAB,
256 PCA podejmie odpowiednie działania wobec akredytowanej CAB obejmujące: żądanie
257 podjęcia działań korygujących, zawieszenie lub cofnięcie akredytacji, opublikowanie
258 na stronie internetowej PCA danych **CAB bezprawnie powołującej się na akredytację.**
259 **Ponadto PCA zastrzega sobie prawo do podjęcia również innych działań, w tym**
260 **również prawo do wystąpienia ze stosownym powództwem, w szczególności**
261 **w przypadku powołania się na akredytację przez podmiot nieakredytowany. PCA**
262 **zastrzega sobie w szczególności możliwość dochodzenia roszczeń w oparciu**
263 **o przepisy polskiego prawa cywilnego lub polskiego prawa autorskiego i praw**
264 **pokrewnych.**

265 5.6. W przypadku podejrzenia fałszowania symbolu akredytacji należącego do innej
266 jednostki akredytującej zlokalizowanej za granicą lub fałszywego albo
267 wprowadzającego w błąd powołania się na jej akredytację, PCA poinformuje
268 o powyższym jednostkę akredytującą, której dotyczy fałszerstwo oraz odpowiednio
269 Sekretariat EA, IAF lub ILAC.

270 5.7. Jakiegokolwiek użycie symbolu akredytacji PCA w sposób naruszający warunki
271 określone w niniejszym dokumencie powinno zostać zgłoszone do PCA.

272 6. Tekstowe powoływanie się na akredytację PCA

273 6.1. **PCA dopuszcza, zamiast używania symbolu akredytacji, stosowanie przez CAB**
274 **tekstowego powołania na akredytację informującego o tym, że CAB jest akredytowana**
275 **przez PCA w zakresie określonych działań w obszarze oceny zgodności pod**
276 **warunkiem spełnienia wymagań dotyczących stosowania symboli akredytacji**
277 **wskazanych w punktach 2-4. Zaleca się tekstowe powoływanie na akredytację według**
278 **poniższego przykładu:**

279 Np.: „Laboratorium badawcze akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji [**w**
280 **zakresie badań...**] / [**w odniesieniu do wymagań PN-EN ISO/IEC 17025**], [Nr AB
281 1900]”, lub „Laboratorium badawcze, Nr akredytacji AB 1900”

282 6.2. **Klienci akredytowanych CAB mogą powoływać się na korzystanie**

283 z usług akredytowanych CAB, poprzez stosowanie zwrotu informującego o tym, że
284 działania w zakresie oceny zgodności zostały wykonane przez akredytowaną CAB pod
285 warunkiem spełnienia wymagań dotyczących stosowania symboli akredytacji
286 wskazanych w punktach 2-4. Zaleca się stosowanie zwrotu według poniższego
287 przykładu:

288 Np.: „Badania wody zostały wykonane przez *Laboratorium Badania Wody*
289 *w Warszawie*, akredytowane [w tym zakresie] / [w odniesieniu do wymagań PN-EN
290 *ISO/IEC 17025*] przez Polskie Centrum Akredytacji, [Nr AB 1900]”

291 **7. Powoływanie się na status PCA jako sygnatariusza wielostronnych porozumień**

292 7.1. Akredytowane CABs mogą powoływać się na status PCA, jako sygnatariusza
293 wielostronnych porozumień EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA na dokumentach
294 bezpośrednio odnoszących się do akredytowanej działalności i aktualnego zakresu
295 porozumień podpisanych przez PCA (informacje te można uzyskać w PCA lub na
296 stronach internetowych EA, IAF, ILAC).

297 7.2. Akredytowane CAB są uprawnione do powoływania się na status PCA, jako
298 sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, IAF MLA i ILAC MRA, w sposób
299 nie wprowadzający w błąd odnośnie tego, kto jest sygnatariuszem i co jest objęte
300 odpowiednim porozumieniem.

301 7.3. Powoływanie się na status PCA, jako sygnatariusza wielostronnych porozumień EA
302 MLA, IAF MLA, ILAC MRA, może być realizowane poprzez zastosowanie:

303 a) powołania tekstowego według przykładu: „Laboratorium badawcze
304 akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji [w odniesieniu do wymagań
305 PN-EN ISO/IEC 17025] / [w zakresie badań objętych zakresem EA MLA],
306 Nr AB 1900”

307 b) pod symbolem akredytacji tekstu „PCA - sygnatariusz EA MLA”

308 c) połączonych znaków IAF MLA i ILAC MRA wg zasad podanych w punktach 7.4-
309 7.7.

310 7.4. Akredytowane jednostki certyfikujące systemy zarządzania, wyroby i osoby oraz
311 weryfikatorzy GHG mogą powoływać się na status PCA, jako sygnatariusza IAF MLA,
312 poprzez stosowanie połączonego znaku IAF MLA na zasadach określonych w zawartej
313 z PCA umowie *IAF MLA Mark Licence Agreement* oraz dokumencie *IAF-ML-02 Ogólne*
314 *zasady dotyczące stosowania Znaku IAF MLA*.

315 7.5. Akredytowane laboratoria badawcze, medyczne i wzorcujące oraz jednostki
316 inspekcyjne mogą powoływać się na status PCA jako sygnatariusza ILAC MRA,
317 poprzez stosowanie połączonego znaku ILAC MRA pod warunkiem stosowania się do
318 zasad określonych w dokumencie *ILAC-R7 Zasady stosowania znaku ILAC MRA*.

319 7.6. Akredytowane CABs powinny wszystkie kopie znaków ILAC MRA i IAF MLA opierać
320 na wzorze połączonego znaku (tj. symbolu akredytacji oraz właściwego znaku ILAC
321 MRA lub IAF MLA) przekazanego przez PCA w wersji elektronicznej.

322 7.7. Klienci akredytowanych CABs nie są uprawnieni do powoływania się na status PCA
323 jako sygnatariusza wielostronnych porozumień EA MLA, ILAC MRA, IAF MLA.

324 **8. Postanowienia końcowe**

325 Niniejszy dokument zastępuje DA-02 wyd. 12 z 28.02.2012 r. i obowiązuje od dnia (2 miesiące
326 od daty opublikowania). Dokument został wprowadzony Komunikatem nr xx z dnia xx.0x.2018
327 r. Istotne zmiany w odniesieniu do wydania 12 zostały oznaczone kolorem czerwonym.

328 **9. Dokumenty związane**

329 PN-EN ISO/IEC 17011 Ocena zgodności - Wymagania ogólne dla jednostek akredytujących
330 prowadzących akredytację jednostek oceniających zgodność

- 331 EA-1/06 Wielostronne Porozumienie EA
- 332 EA-3/01 EA Conditions for use of accreditation symbols, text reference to accreditation and
333 MLA signatory status
- 334 ILAC P8 ILAC Mutual Recognition Arrangement (Arrangement): Supplementary Requirements
335 and Guidelines for the Use of Accreditation Symbols and for Claims of Accreditation Status by
336 Accredited Laboratories and inspection bodies
- 337 IAF ML 2 Ogólne zasady dotyczące stosowania Znaku IAF MLA
- 338 ILAC R7 Zasady stosowania znaku ILAC MRA.
- 339 IAF MLA Mark License Agreement
- 340 Joint IAF-ILAC-ISO Communique on the Management System Requirements of ISO/IEC
341 17025:2005, General requirements for the competence of testing and calibration laboratories
342 (January 2009)
- 343 Joint IAF-ILAC-ISO Communique on the Management System Requirements of ISO/IEC
344 17020:2012, conformity assessment – Requirement for the operation of bodies performing
345 inspection (September 2013)
- 346 Joint IAF-ILAC-ISO Communique on the Management System Requirements of ISO
347 15189:2012, Medical laboratories – Particular requirements for quality and competence
348 (January 2015)
- 349 **10. Załączniki**
- 350 Załącznik A Szczególne zastosowania symboli akredytacji PCA przez laboratoria, jednostki
351 inspekcyjne, organizatorów badań biegłości i producentów materiałów odniesienia
- 352 Załącznik B Szczególne zastosowania symboli akredytacji PCA przez jednostki certyfikujące

353 **Załącznik A Szczególne zasady stosowania symboli akredytacji PCA przez**
354 **akredytowane laboratoria, jednostki inspekcyjne, organizatorów badań biegłości**
355 **i producentów materiałów odniesienia**

356 **Przedstawianie nieakredytowanych wyników w dokumentach zawierających wyniki**
357 **akredytowanych działań w obszarze oceny zgodności**

358 A1. W przypadku, gdy klient CAB przedstawia takie oczekiwanie, CAB może wydawać
359 dokumenty zawierające wyniki działań w obszarze oceny zgodności opatrzone symbolem
360 akredytacji PCA (lub powołaniem tekstowym) zawierające jednocześnie wyniki objęte
361 zakresem akredytacji, jak i spoza tego zakresu, pod warunkiem że spełnione są
362 wszystkie mające zastosowanie wymagania niniejszego dokumentu.

363 A2. Symbol akredytacji (lub powołanie tekstowe) może być umieszczany na dokumencie
364 wówczas, gdy zawiera on przynajmniej jeden wynik własnej akredytowanej działalności
365 oraz zainteresowane strony mogą łatwo rozróżnić wyniki akredytowanej działalności od
366 tych, które nie są objęte akredytacją. CAB może wybrać dowolną formę zidentyfikowania
367 wyników spoza zakresu akredytacji, pod warunkiem, że identyfikacja ta nie będzie
368 powodować ryzyka domniemania, że wyniki te są objęte akredytacją CAB.

369 A3. W przypadku laboratoriów badawczych, wzorcujących i medycznych, wyniki
370 nieakredytowanych własnych badań / wzorcowań / pomiarów mogą być zamieszczane
371 w sprawozdaniach / świadectwach opatrzonych symbolem akredytacji PCA (lub
372 powołaniem tekstowym) pod warunkiem, że są to wyniki badań w obszarze których
373 laboratorium deklaruje spełnienie wymagań właściwej normy akredytacyjnej.
374 W szczególności, w laboratoriach badawczych i wzorcujących dotyczy to działalności
375 laboratoryjnej, dla której laboratorium spełnia wymagania normy akredytacyjnej (patrz
376 wymagania p.5.3 PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02).

377 A4. Jeśli CAB zleca wykonanie działań w obszarze oceny zgodności (gdy jest to zgodne
378 z wymaganiami akredytacyjnymi) innej CAB, posiadającej lub nie akredytację w tym
379 zakresie, dopuszcza się włączenie przez CAB wyników uzyskanych od zewnętrznych
380 dostawców do swojego dokumentu zawierającego wyniki akredytowanych działań
381 w obszarze oceny zgodności, opatrzonego jego symbolem akredytacji (lub powołaniem
382 tekstowym), na poniższych zasadach:

383 – akredytowana CAB ponosi pełną odpowiedzialność za zlecane działania, a klient
384 CAB został poinformowany, i jeśli to wymagane, wyraził zgodę na zlecenie;

385 – zewnętrzny dostawca wyraził zgodę na wykorzystanie fragmentu przekazanego
386 przez siebie dokumentu zawierającego wyniki w obszarze oceny zgodności;

387 – jeśli zewnętrzny dostawca posiada akredytację w zakresie podzlecanej działalności
388 dotyczącej oceny zgodności, akredytowana CAB powinna zapewnić, że wyniki są
389 przedstawione przez dostawcę w dokumentach zawierających akredytowane wyniki
390 działań w obszarze oceny zgodności.

391 A5. Jeśli CAB włącza do swojego dokumentu zawierającego wyniki akredytowanych
392 własnych działań w obszarze oceny zgodności, wyniki od akredytowanego dostawcy
393 powinna zapewnić, że identyfikacja tych wyników obejmuje również numer akredytacji
394 dostawcy.

395 A6. Jeśli wszystkie działania zostały zlecone do nieakredytowanego zewnętrznego
396 dostawcy, wówczas nie dopuszcza się zastosowania symbolu akredytacji zlecającego
397 CAB ani na dokumentach zawierających wyniki działań w obszarze oceny zgodności ani
398 na pismach załączanych do nich.

399 A7. W uzasadnionych przypadkach, np. gdy laboratorium badawcze lub wzorcujące zgodnie
400 z oczekiwaniem klienta zleca wykonanie badań / wzorcowań / pomiarów spoza
401 posiadanego zakresu akredytacji, ale objętych jego zakresem działalności laboratoryjnej

402 dla której spełnia wymagania normy odniesienia (patrz wymaganie p.5.3 PN-EN ISO/IEC
403 17025:2018-02) lub mających ściśle powiązanie z dziedzinami / technikami objętymi
404 jego zakresem akredytacji, dopuszcza się włączenie przez laboratorium do swojego
405 sprawozdania / świadectwa opatrzonego symbolem akredytacji PCA (lub powołaniem
406 tekstowym) wyników uzyskanych od nieakredytowanych podwykonawców, przy
407 uwzględnieniu zasad opisanych w A4.

408 **A8.** Laboratorium badawcze, wzorcujące i medyczne może włączać do własnych
409 sprawozdań/świadectw opatrzonych symbolem akredytacji PCA (lub powołaniem
410 tekstowym) wyniki badań / wzorcowań / pomiarów nie objętych jego zakresem
411 akredytacji, które zostały uzyskane od zewnętrznych dostawców posiadających
412 akredytację w zakresie zleconej działalności laboratoryjnej.

413 **A9.** Oprócz powyższych zasad, akredytowane laboratoria badawcze i wzorcujące mogą
414 włączyć do swojego sprawozdania lub świadectwa opatrzonego swoim symbolem
415 akredytacji (lub powołaniem tekstowym) wyniki dotyczące, części akredytowanej
416 działalności laboratoryjnej uzyskane od zewnętrznego dostawcy, wykorzystywane przez
417 laboratorium w tej działalności. Wyniki te powinny być wyraźnie zidentyfikowane jako
418 wyniki dostarczane przez zewnętrznego dostawcę niezależnie od tego czy są to wyniki
419 akredytowanej czy nieakredytowanej działalności dostawcy z uwzględnieniem zasad
420 określonych w A4 (patrz również wymaganie p.6.6 oraz 7.1 PN-EN ISO/IEC 17025:2018-
421 02).

422 **A10.** W przypadku gdy laboratorium badawcze / wzorcujące posiadające akredytację na
423 pobieranie próbek wydaje odrębne od sprawozdań z badań / świadectw wzorcowania
424 raporty z pobierania próbek zawierające wyniki pobierania objętego posiadaną
425 akredytacją, powinno powoływać się w wydawanych raportach na posiadaną
426 akredytację - stosując symbol akredytacji PCA (lub powołaniem tekstowe), na zasadach
427 opisanych powyżej.

428 **Etykiety wzorcowania do przyrządów pomiarowych**

429 **A11.** Laboratorium wzorcujące może stosować etykiety opatrzone symbolem akredytacji
430 WZORCOWANIE do przyrządów pomiarowych (lub jeżeli to niepraktyczne do
431 opakowań), dla których wydano świadectwa wzorcowania, tylko i wyłącznie w ramach
432 posiadanej akredytacji. Etykiety zawierające symbol akredytacji powinny zawierać
433 nazwę i numer akredytacji laboratorium wzorcującego, identyfikację wyposażenia, datę
434 aktualnego wzorcowania oraz odwołanie do świadectwa wzorcowania.

435 **Etykiety inspekcyjne na obiektach inspekcyjnych**

436 **A12.** Jednostka inspekcyjna może stosować etykiety inspekcyjne opatrzone symbolem
437 akredytacji INSPEKCJA, które są umieszczane na obiektach poddawanych inspekcji
438 oraz dla których wydano świadectwa/sprawozdania z inspekcji, tylko i wyłącznie
439 w ramach posiadanej akredytacji. Etykiety inspekcyjne zawierające symbol akredytacji
440 nie powinny sugerować, że PCA zatwierdziło lub przeprowadzało inspekcję danego
441 obiektu.

442 **Etykiety na certyfikowanych materiałach odniesienia**

443 **A13.** Akredytowany producent materiałów odniesienia może stosować etykiety zawierające
444 symbol akredytacji na materiałach odniesienia (lub jeżeli to niepraktyczne, na
445 opakowaniach materiałów odniesienia) dla których CAB wydał dokumenty dla materiału
446 odniesienia w ramach posiadanej akredytacji. Etykiety i certyfikaty wydawane dla
447 materiałów odniesienia zawierające symbol akredytacji nie mogą sugerować, że PCA
448 zatwierdziło lub wyprodukowało materiał odniesienia. Etykiety zawierające symbol
449 akredytacji powinny również zawierać (oprócz informacji określonych w wymaganiach
450 normy ISO 17034) nazwę i numer akredytacji producenta materiału odniesienia,
451 oznaczenie i nr seryjny wyrobu, oraz odwołanie do dokumentu dla materiału odniesienia.

Pozostałe ograniczenia

- 452
- 453 **A14.** Symbol akredytacji **BADANIA** lub **WZORCOWANIE** nie powinien być umieszczany na
454 badanej próbce lub na badanym/wzorcowanym obiekcie, w sposób sugerujący, że PCA
455 zaakceptowało badany/wzorcowany obiekt, z wyjątkiem etykiet wzorcowania.
- 456 **A15.** Symbol akredytacji **INSPEKCJA** nie powinien być umieszczany na kontrolowanych
457 wyrobach lub obiektach, w sposób sugerujący, że PCA zaakceptowało kontrolowany
458 wyrób lub obiekt, z wyjątkiem etykiet inspekcyjnych.
- 459 **A16.** Symbol akredytacji **PRODUKCJA MATERIAŁÓW ODNIESIENIA** nie powinien być
460 umieszczany na wyprodukowanych wyrobach w sposób sugerujący, że PCA
461 zaakceptowało lub wyprodukowało wyrób, z wyjątkiem etykiet materiałów odniesienia.
- 462 **A17.** Akredytowane laboratoria, jednostki inspekcyjne, organizatorzy badań biegłości oraz
463 producenci materiałów odniesienia objęci certyfikowanym systemem zarządzania
464 jakością w odniesieniu do normy ISO 9001 lub innym systemem zarządzania, nie
465 powinni stosować znaków zgodności strony trzeciej, odnoszących się do
466 certyfikowanego systemu zarządzania, na dokumentach zawierających wyniki działań
467 w obszarze oceny zgodności.
- 468 **A18.** Akredytowane laboratoria badawcze oraz jednostki inspekcyjne mogą podawać
469 informacje dotyczące spełnienia przez nie wymagań dot. kompetencji technicznych
470 i systemu zarządzania, koniecznych dla zapewnienia wiarygodnych technicznie wyników
471 badań /wzorcowań/ inspekcji odwołując się do odpowiednich wspólnych komunikatów
472 ISO-ILAC-IAF.
473

474 **Załącznik B Szczególne zasady stosowania symboli akredytacji PCA przez jednostki**
 475 **certyfikujące**

476 **Programy certyfikacji**

477 B1. Symbole akredytacji PCA mogą być stosowane tylko w odniesieniu do akredytowanych
 478 programów certyfikacji.

479 B2. Jednostki certyfikujące systemy zarządzania, wyroby i osoby nie mogą wydawać
 480 nieakredytowanych certyfikatów w zakresie posiadanej akredytacji. W uzasadnionych
 481 przypadkach na wniosek klienta jednostki certyfikującej, dopuszcza się odstępianie od
 482 konieczności powołania się na akredytację na dokumencie certyfikacyjnym za zgodą
 483 akredytowanej jednostki certyfikującej oraz PCA.

484 B3. W przypadku gdy jednostka wydała nieakredytowane certyfikaty przed uzyskaniem
 485 akredytacji, powinna dokonać ponownego wydania certyfikatów opatrzonych symbolem
 486 akredytacji w ciągu roku od dnia decyzji o udzieleniu akredytacji, w tym zakresie.

487 **Przekazywanie symboli akredytacji do stosowania klientom jednostek certyfikujących**

488 B4. Jednostki certyfikujące wyroby i systemy zarządzania mogą przekazywać symbole
 489 akredytacji PCA swoim klientom do stosowania w **środkach komunikacji**.

490 B5. Jednostki certyfikujące wyroby i systemy zarządzania powinny przekazywać symbole
 491 akredytacji PCA tylko w połączeniu ze swoim logo lub odpowiednim **zarejestrowanym**
 492 znakiem zgodności.

493 B6. Powielenie symbolu akredytacji PCA powinno być oparte na wzorach zamieszczonych
 494 w niniejszym dokumencie. Posiadacze certyfikatów, wydanych przez akredytowane
 495 jednostki certyfikujące powinni stosować symbol akredytacji przekazany przez PCA ich
 496 jednostce certyfikującej, zgodnie z wzorem przedstawionym na rysunku 8.

497

Rysunek 8: Stosowanie symboli akredytacji PCA przez posiadaczy akredytowanych certyfikatów:

- symbol akredytacji PCA i logo jednostki certyfikującej lub znak zgodności powinny być otoczone ramką.
- logo jednostki certyfikującej lub znak zgodności powinien być powiększony lub zmniejszony tak, aby dopasować rozmiar do miejsca wskazanego na rysunku;
- odpowiedni numer akredytacji jednostki certyfikującej powinien być zamieszczony w miejscu AX YYY;

517 B1. Jednostki certyfikujące wyroby i systemy zarządzania powinny podjąć odpowiednie kroki,
 518 aby zapewnić właściwe stosowanie symboli akredytacji PCA przez swoich klientów,
 519 zgodnie z wymaganiami określonymi w niniejszym dokumencie i poddawać ten obszar
 520 auditowi.

521 B2. W przypadku nadużycia stosowania symbolu akredytacji PCA przez klientów
 522 akredytowanych jednostek certyfikujących wyroby i systemy zarządzania, PCA zwróci się
 523 do jednostki o podjęcie odpowiednich działań w celu zaprzestania niewłaściwego

- 524 stosowania symbolu akredytacji przez klienta jednostki.
- 525 B3. Jednostka certyfikująca wyroby lub systemy zarządzania, której akredytacja została
- 526 cofnięta lub ograniczona w części zakresu, jest zobowiązana do podjęcia właściwych
- 527 działań, mających na celu natychmiastowe zaprzestanie stosowania symboli akredytacji,
- 528 przez klientów, którym te symbole udostępniła.